

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (Smart Farmer)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. หน่วยงานดำเนินการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๒. หน่วยงานสนับสนุน

- ๒.๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
- ๒.๒ จังหวัดหนองคาย
- ๒.๓ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
- ๒.๔ ที่ทำการปกครองอำเภอเฝ้าไร่
- ๒.๕ ที่ทำการปกครองอำเภอโพนพิสัย

๓. หลักการและเหตุผล

๓.๑ ที่มา

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ข้อ ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างความเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุนเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ สร้างรายได้และกระจายรายได้สู่คนในชุมชนอย่างทั่วถึง อันจะนำมาซึ่งความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในภาพรวมและเศรษฐกิจฐานรากตามหลักการพัฒนายั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรประเทศไทย (ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศดังกล่าว โดยกำหนดโครงการการพัฒนาเกษตรกรไทยให้เป็น Smart Farmer โดยมี Smart Officer เป็นเพื่อนคู่คิด เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความพร้อม ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมตลอดห่วงโซ่การผลิต รวมทั้งคำนึงถึงคุณภาพการผลิต ผลผลิต การเกษตร การใช้ความรู้ และมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยี ภูมิปัญญา และวิถีการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี โดยตระหนักถึงคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัย ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ ตลอดจนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตร และประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น (ไม่ต่ำกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

แผนยุทธศาสตร์จังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมการเกษตรยั่งยืน
กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ด้วยกระบวนการร่วมสร้างเครือข่าย
ทำงานแบบบูรณาการหน่วยงานในจังหวัดหนองคาย องค์การปกครองท้องถิ่น ประชาชนและเกษตรกรในลักษณะ
การทำงานบนพื้นที่เฉพาะมีเป้าหมายร่วมกันในการทำงาน (Area-Based Approach)

๓.๒ สภาพปัญหา/ความต้องการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก) ได้มอบหมายแผนงาน: แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน (Smart Farmer) เพื่อให้เกษตรกรได้รับส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพให้เข้มแข็งโดยการพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายที่เข้าร่วมโครงการ ให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ การศึกษาดูงาน และสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม และเป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรรายอื่นพร้อมทั้งให้เกิดการพัฒนาที่เข้มแข็ง ผ่านโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (ส.ป.ก.หนองคาย) จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (Smart Farmer) เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการพัฒนา ด้วยกระบวนการร่วมสร้างเครือข่ายการทำงานแบบบูรณาการหน่วยงานในจังหวัดหนองคาย มีการประเมินคุณสมบัติและตัวบ่งชี้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย (Smart Farmer) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ใน ๒ ด้าน คือ ๑. ด้านรายได้ไม่ต่ำกว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี ๒. ด้านคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน ๖ ข้อ ได้แก่ ๑) เกษตรกรมีความรู้ในสิ่งที่ทำอยู่ ๒) เกษตรกรมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ๓) เกษตรกรมีการบริหารจัดการผลผลิต ๔) เกษตรกรมีความตระหนักถึงคุณภาพสินค้าและความปลอดภัยของผู้บริโภค ๕) เกษตรกรมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ๖) เกษตรกรมีความภูมิใจในอาชีพเป็นเกษตรกร

๓.๓ ความเร่งด่วน

จากสถานการณ์ดังกล่าว ส.ป.ก.หนองคาย โดยกลุ่มยุทธศาสตร์และการปฏิรูปที่ดิน มีความจำเป็นจะต้องพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ด้วยความสมัครใจของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายที่เข้าร่วมโครงการเป็นการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านจัดการกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP หรืออินทรีย์ พัฒนาทักษะภูมิปัญญา การบริหารจัดการกลุ่ม การแปรรูป การตลาด และการสนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร โดยมีหน่วยงานราชการเป็นผู้ช่วยในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับความรู้ นำความรู้มาปรับใช้กับการดำเนินชีวิตทำให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถยืนหยัดอยู่ได้ด้วยตนเอง ในสภาวะปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยีด้านการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสภาพภูมิอากาศ เป็นต้น เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเน้นกระบวนการบริหารจัดการผลผลิต มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ตระหนักถึงคุณภาพของสินค้า รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

มีการจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบให้สามารถแก้ไขปัญหาพึ่งพาตนเองได้ และมีความภูมิใจในความเป็นเกษตรกร

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ และนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพตนเองในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

๒. เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการผลิต การบริหารจัดการ การแปรรูป และการตลาด สามารถเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๔. กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคายที่เข้าร่วมโครงการตามโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการขับเคลื่อนชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน และโครงการเกษตรอินทรีย์: กิจกรรมส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๔.๒ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย : ประชาชน และเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๕. ขอบเขตการดำเนินงาน

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย จำนวน ๘๐ ราย

- เกษตรกรตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๓๐ ราย
- เกษตรกรตำบลอุดมพร อำเภอเฝ้าไร่ จำนวน ๓๐ ราย
- เกษตรกรตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๒๐ ราย

๖. เป้าหมาย ผลลัพธ์ และผลกระทบโครงการ

๖.๑ เป้าหมายโครงการ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๑ แผน	ปี ๒๕๖๒ แผน	ปี ๒๕๖๓ แผน
๑.ตัวชี้วัด (KPI) ของเป้าหมายโครงการ (Output)				
เชิงปริมาณ				
- เกษตรกรได้รับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามหลักสูตรที่กำหนด	ราย	๘๐		
เชิงคุณภาพ				
- เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจที่รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	ราย	๘๐		

๖.๒ ผลลัพธ์ : (Outcome)

- ร้อยละ ๘๐ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น

- ร้อยละ ๘๐ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ มีผลผลิตเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น

๖.๓ ผลกระทบ (Impact)

เชิงบวก : เกษตรกรมีสุขภาพดีขึ้น เพราะลดการใช้สารเคมีในการปลูกข้าว ยางพารา สับปะรด และ เกษตรกรมีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม/สังคม เกิดการรวมกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน พึ่งพาอาศัยกันในชุมชน ครอบครัวอบอุ่น สังคมเป็นสุข

เชิงลบ : -

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ สิ้นสุด ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

๘. วิธีการดำเนินการ / กิจกรรม

๘.๑ ประชาสัมพันธ์โครงการ ชี้แจงทำความเข้าใจ และรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

๘.๒ เก็บข้อมูลความต้องการในการพัฒนาอาชีพ และข้อเสนอแนะจากเกษตรกร

๙. ประสานงานและดำเนินการตามโครงการกับหน่วยงานที่ร่วมบูรณาการ

๑๐. ประชุมจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร/ฝึกอบรม/ศึกษาดูงานเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย

๑๑. สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

๑๒. บันทึกผลการประเมินลงในฐานข้อมูล Smart Farmer ผ่านเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.) <http://www.thaiSmartFarmer.net>

๑๓. การรายงานเปรียบเทียบแผนงานและผลการปฏิบัติงาน ๒๕๖๑ (PARA) และจัดส่งผลการพัฒนา Smart Farmer ให้ สพท. เพื่อรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน เสนอผู้บริหาร

๑๔. เก็บข้อมูลเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการก่อนเข้าร่วมโครงการ และสิ้นสุดโครงการ

๑๕. ประเมินผลโครงการโดยการสังเกตพฤติกรรม/สอบถาม/สัมภาษณ์/เอกสาร

๑๖. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ

๙. งบประมาณดำเนินการ จำนวน ๓๑๕,๗๖๐ บาท (สามแสนหนึ่งหมื่นห้าพันเจ็ดร้อยหกสิบบาทถ้วน)
โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	รายการ	ราย	วัน/ชม. /มือ	อัตรา	รวมทั้งสิ้น (บาท)
					๓๑๕,๗๖๐
๑	ค่าบริหารโครงการ				๑๕๖,๐๐๐
	-ค่าจ้างเหมาบริการบุคคลภายนอก ๑ อัตรา	๑	๑๒ เดือน	๑๓,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐
๒	ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม				๑๕๙,๗๖๐
	๑. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				๒๙,๙๑๐
	-ค่าเบี้ยเลี้ยง+ค่าตอบแทน ๔ ราย	๑๕	วัน	๑๕๐	๙,๐๐๐
	-ค่าพาหนะ (น้ำมันเชื้อเพลิง)	๑๕	วัน	๕๐๐	๗,๕๐๐
	-ค่าจัดทำเอกสารรายงาน+ประชาสัมพันธ์	๑	โครงการ	๑๓,๔๑๐	๑๓,๔๑๐
	๒.หลักสูตร: การพัฒนาเกษตรกรสู่เกษตรกร ปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน ๒ วัน	๖	ครั้ง		๕๒,๖๕๐
	-ค่าอาหาร	๘๐	๒ มือ	๑๒๐	๑๙,๒๐๐
	-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๘๐	๔ มือ	๒๕	๘,๐๐๐
	-ค่าตอบแทนวิทยากร	๑	๓๐ ชม.	๖๐๐	๑๘,๐๐๐
	ค่าวัสดุฝึกอบรม	๘๐	ราย	๕๐	๔,๐๐๐
	-ค่าสถานที่	๖	ครั้ง	๕๐๐	๓,๐๐๐
	-ค่าป้ายไวนิลโครงการ	๑	แผ่น	๔๕๐	๔๕๐
	๓.หลักสูตร: การผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ มาตรฐานสินค้าเกษตร GAP หรือ Organic	๓	ครั้ง		๒๖,๓๐๐
	-ค่าอาหารกลางวัน	๘๐	๑ มือ	๑๒๐	๙,๖๐๐
	-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๘๐	๒ มือ	๒๕	๔,๐๐๐
	-ค่าตอบแทนวิทยากร	๑	๑๒ ชม.	๖๐๐	๗,๒๐๐
	-ค่าวัสดุฝึกอบรม	๘๐	ราย	๕๐	๔,๐๐๐
	-ค่าจัดสถานที่	๓	แห่ง	๕๐๐	๑,๕๐๐
	๔.หลักสูตรการ: การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ				๒๖,๓๐๐
	-ค่าอาหารกลางวัน	๘๐	๑ มือ	๑๒๐	๙,๖๐๐
	-ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม	๘๐	๒ มือ	๒๕	๔,๐๐๐
	-ค่าตอบแทนวิทยากร	๑	๑๒ ชม.	๖๐๐	๗,๒๐๐
	-ค่าวัสดุฝึกอบรม	๘๐	ราย	๕๐	๔,๐๐๐
	-ค่าจัดสถานที่	๓	แห่ง	๕๐๐	๑,๕๐๐

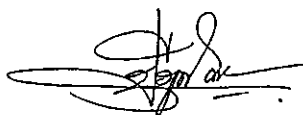

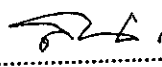
ลำดับ	รายการ	ราย	วัน/ชม. /มือ	อัตรา	รวมทั้งสิ้น (บาท)
	๕.สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกร				๒๔,๖๐๐
	-ถังน้ำสำหรับใช้ทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ+ปุ๋ยยูเรีย น้ำ+จุลินทรีย์หน่อกล้วย (มอบให้กลุ่ม)	๓๐	ถึง	๕๐๐	๑๕,๐๐๐
	-กากน้ำตาล ขนาด ๑๐ ลิตร	๘๐	ถึง	๑๒๐	๙,๖๐๐
	หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายสามารถหักจ่ายกันได้ทุกรายการ				

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ในด้านการเกษตร สามารถนำความรู้มาปรับใช้กับการทำการเกษตรของตนเองและพัฒนาสู่เกษตรกรปราชญ์ในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดหนองคาย ร้อยละ ๖๐

๑๐.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถผลิตสินค้าเกษตรตรงกับความต้องการของตลาด และการผลิตสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และมีมาตรฐาน เป็นการสร้างรายได้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการขยายโอกาสภาคการเกษตร ส่งผลให้ครอบครัวอบอุ่น สังคมเป็นสุข

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายปรีชา ราชวงศ์)
เจ้าหน้าที่ปฏิรูปที่ดิน (พนักงานราชการ)

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางณัตตยา วงศ์โยธา)
นักวิชาการที่ปฏิรูปที่ดินชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายณัช ชลิตมงคล)
ปฏิรูปที่ดินจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย

